

۱۵۴۹۸

موضوع:

بررسی مشکلات جسمی - روانی بیماران مبتلابه دیابت وابسته به
انسولین در درمانگاههای منتخب دانشگاههای
علوم پزشکی شهر تهران

کبری شیرخان

پایان نامه جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد آموزش پرستاری
(داخلی - جراحی)

استاد راهنما:

سرکار خانم مهوش صلصالی

اساتید مشاور:

سرکار خانم صونیا آرزو مانیا نس - جناب آقای مهندس محمدزاده

دانشکده پرستاری - مامایی

دانشگاه علوم پزشکی تهران

شهریورماه ۱۳۷۰

" بسمه تعالی "

بدینوسیله گواهی میشود که پایان نامه کارشناسی ارشد خانم کبری شیرخان
تحت عنوان : " بررسی مشکلات جسمی و روانی بیماران مبتلابه دیابت وابسته به
انسولین در درمانگاههای منتخب دانشگاههای علوم پزشکی شهر تهران " در تاریخ
۱۳۷۰/۶/۲۰ تحت نظارت این دانشکده به پایان رسیده است . .

امضاء صلاح

استاد راهنما : مهوش صلصالی

امضاء

استاد مشاور : صونیا آرزویانیا نس

اکرم حبیب نژاد

ریاست دانشکده پرستاری و مامائی
دانشگاه علوم پزشکی تهران

تقدیم به ما در عزیزم ،

که در پرورش و هدایت من نقش بسزایی داشته و موفقیت های خود را
در زندگی حاصل زحمات بسیار امیدوارم .

تقديم به :

برادران و خواهران مهربانم.

الف

ستایش

بنام آن خدای، که نام او راحت روح است و پیغام او مفتاح فتوح
و سلام او در وقت صبح، موء منان را صبح و ذکر او مرهم دل مجروح و مهر
او بلانشینان را کشتی نوح است .

الهی بنام تو زبانها گویا شده، جانها شیدا شده، بیگانه آشنا شده،
زشتها زیبا شده، کارها هویدا شده، بنام تو چشم مشتاقان گریان،
دلهای عارفان سوزان، سرهای والهها ن خروشان، تنهای عاشقان بیجان.
ای صاحب آیات درخشان و ای نقش بند دستگاه آسمان و ای
آفریننده روان انسان سپاس ترا، سپاسی که به دوام تودائم ماند و
سپاس ترا سپاسی که به نعمت تو جاوید بپاید و سپاس ترا، سپاسی که با
کردار و احسانت برابر باشی و سپاس ترا، سپاسی که بر خشنودیت بیفزاید .

سپاس بیکران خدای را که گویندگان از دستت بی بهتایشان و باز
میمانند، و شمارگران به شمارش نعمت های او دست نمی یابند و کوشندگان از
حق گذاری او ناتوانند، خدایی که همتهای بلند پرواز بنده ادراک او
راه نمی جویند و ژرف اندیشی خرد تیزبین به درک او در نمی رسد .

سپاس بی قیاس پروردگاری را که گنجینه های بیکران از نعمت و
رحمت برای بندگان خود بنیاش .

سپاس

پژوهشگر مراتب تشکر و قدردانی خود را از استاد محترم، سرکار خانم مهوش صلصالی که در تمام مراحل تکمیل پایان نامه با درایت و دقت، نگارنده را راهنمایی نموده و از هیچ مساعده‌ای دریغ نورزیدند، ابرازداشتند و موفقیت روزافزون ایشان را از خداوند متعال خواهند خواست.

پژوهشگر همچنین از سرکار خانم صونیا آرزومانیس، استادی مشاور که با ارائه نظرات مفید و صلاحی خود در تکمیل پایان نامه همکاری داشته‌اند، تشکر و قدردانی مینماید.

همچنین مراتب تقدیر و تشکر خود را از جناب آقای مهندس محمدزاده استاد محترم آمار که در تهیه و تنظیم فصول آماری بن پژوهش، پژوهشگر را یاری نموده‌اند، ابراز میدارد.

همچنین از جناب آقای دکتر رجب، آقای دکتر فیروزآبادی متخصصین غدد و کلیه اساتید محترم عضو هیئت علمی دانشکده پرستاری مائمی دانشگاه علوم پزشکی تهران که با نظرات مفید خود در تکمیل پایان نامه همکاری داشته‌اند، تشکر و قدردانی مینمایم.

پژوهشگر همچنین از مسئولین محترم درمانگاههای غدد و دیابت (انستیتو غدد داخلی و متابولیسم - مرکز طبی کودکان، بیمارستان شریعتی، بیمارستان امام خمینی و بیمارستان طالقانی) و بیمارستان محترم که در انجام این پژوهش، نهایت همکاری را داشته‌اند صمیمانه تشکر و قدردانی مینماید.

همچنین از مسئولین و پرسنل محترم کتابخانه‌های دانشکده پرستاری - مائمی علوم پزشکی تهران، ایران، شهید بهشتی و تربیت - مدرس تشکر مینمایم.

چکیده پژوهش

این پژوهش یک مطالعه توصیفی است که به منظور بررسی مشکلات جسمی - روانی بیماران مبتلابه دیا بت وابسته به انسولین در درمانگاههای منتخب دانشگاههای علوم پزشکی شهر تهران انجام شده است .

هدف کلی این پژوهش عبارت از : " تعیین مشکلات جسمی - روانی بیماران مبتلابه دیا بت وابسته به انسولین در درمانگاههای منتخب دانشگاههای علوم پزشکی شهر تهران " میباشد که دارای دو هدف جزئی زیر میباشد :

۱- تعیین مشکلات جسمی بیماران مبتلابه دیا بت وابسته به انسولین در درمانگاههای منتخب دانشگاههای علوم پزشکی شهر تهران .

۲- تعیین مشکلات روانی بیماران مبتلابه دیا بت وابسته به انسولین در درمانگاههای منتخب دانشگاههای علوم پزشکی شهر تهران .

جهت دستیابی به اهداف فوق ۱۲۰ بیمار مبتلابه دیا بت وابسته به انسولین که به درمانگاههای منتخب دانشگاههای علوم پزشکی شهر تهران مراجعه نموده اند ، مورد بررسی قرار گرفتند . ابزار گردآوری داده ها ، پرسشنامه ، مصاحبه و مشاهده بوده است

داده ها از طریق روشهای آماری کای اسکور و ضریب همبستگی چوپروف مورد تجزیه تحلیل قرار گرفت و در ۳۱ نمودار و ۵۰ جدول آمده است .

در ارتباط با هدف کلی پژوهش نتایج نشان میدهد که مشکلات جسمی - روانی در ۳۷/۵ درصد افراد به میزان کم ، ۴۳/۳۳ درصد به میزان متوسط و ۱۹/۱۶ درصد به میزان زیاد بوده است .

در ارتباط با هدف اول پژوهش نتایج نشان میدهد که مشکلات جسمی در ۱۵ درصد افراد به میزان کم ، ۵۴/۱۷ درصد به میزان متوسط و ۳۰/۸۳ درصد

به میزان زیاد بوده است . بیشترین درصد مشکلات جسمی مربوط به مشکلات دهان و دندان (۷۳/۳۳ درصد) و کمترین درصد آن مربوط به مشکلات شنوایی (۳۷/۵ درصد) بوده است .

در ارتباط با هدف دوم پژوهش نتایج نشان میدهد که مشکلات روانی در ۴۵ درصد افراد به میزان کم، ۳۸/۳۳ درصد به میزان متوسط و ۱۶/۶۷ درصد به میزان زیاد بوده است . بیشترین درصد مشکلات روانی که بیماران همیشه از آن شکایت داشتند عصبانیت و خشم بی مورد (۳۶/۶۶ درصد) بوده است .

" فهرست مطالب "

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
الف و ب	استایش و سپاس
ج	چکیده پژوهش
ه	فهرست مطالب
ز	فهرست تمودا رها
ی	فهرست جدا ول
.....	فصل یک - معرفی پژوهش :
۱	- زمینه پژوهش
۱۵	- بیان مسئله پژوهش
۱۵	- اهداف پژوهش
۱۵	- سئوالهای پژوهش
۱۶	- تعریف واژه ها
۱۷	- پیش فرض
۱۸	- محدودیت پژوهش
۱۸	- اهمیت پژوهش
.....	فصل دو - دانستیهای موجود در مورد عنوان پژوهش :
۲۲	- چهار رچوب پنداشتی
۲۵۲	- مروری بر مطالعات انجام شده.
.....	فصل سه - روش پژوهش :
۲۷۴	- نوع پژوهش
۲۷۴	- جا معه پژوهش
۲۷۶	- محیط پژوهش
۲۷۷	- روش گردآوری داده ها

۲۷۸	- روش تجزیه تحلیل داده‌ها
۲۸۰	- ملاحظات اخلاقی
۲۸۱	فصل چهارم - یافته‌های پژوهش :
۲۸۳	- نمودارها
۳۱۴	- جدول و آزمونهای آماری
	فصل پنجم - نتایج پژوهش :
۳۶۴	- خلاصه یافته‌ها
۳۸۲	- تجزیه و تحلیل یافته‌ها
۳۹۰	- نتیجه‌گیری نهایی
۳۹۱	- موارد استفاده در پرستاری
۳۹۳	- پیشنهادها و اقدامات برای پژوهشهای بعدی
۳۹۴	- خلاصه انگلیسی
۳۹۶	- مجموعه فهرست منابع و مآخذ
	- پیوستها :

پیوست شماره (۱) : پرسشنامه

پیوست شماره (۲) : تأییدیه سرپرست دانشکده

"فهرست نمودارها"

- نمودار شماره ۴-۱: توزیع بیماران مبتلابه دیابت وابسته به انسولین
برحسب سن .
- نمودار شماره ۴-۲: توزیع بیماران مبتلابه دیابت وابسته به انسولین
برحسب جنس.
- نمودار شماره ۴-۳: توزیع بیماران مبتلابه دیابت وابسته به انسولین
برحسب وضعیت تاهل .
- نمودار شماره ۴-۴: توزیع بیماران مبتلابه دیابت وابسته به انسولین
برحسب میزان تحصیلات .
- نمودار شماره ۴-۵: توزیع بیماران مبتلابه دیابت وابسته به انسولین
برحسب شغل .
- نمودار شماره ۴-۶: توزیع بیماران مبتلابه دیابت وابسته به انسولین
برحسب درآمد ماهانه
- نمودار شماره ۴-۷: توزیع بیماران مبتلابه دیابت وابسته به انسولین
برحسب مدت دیابت .
- نمودار شماره ۴-۸: توزیع بیماران مبتلابه دیابت وابسته به انسولین
برحسب مدت تزریق انسولین .
- نمودار شماره ۴-۹: توزیع بیماران مبتلابه دیابت وابسته به انسولین
برحسب سابقه بیماری .
- نمودار شماره ۴-۱۰: توزیع بیماران مبتلابه دیابت وابسته به انسولین
برحسب نوع بیماری .
- نمودار شماره ۴-۱۱: توزیع بیماران مبتلابه دیابت وابسته به انسولین
برحسب سابقه بستری در بیمارستان .
- نمودار شماره ۴-۱۲: توزیع بیماران مبتلابه دیابت وابسته به انسولین

برحسب تعداد دفعات بستری.

نمودار شماره ۱۳-۴: توزیع بیماران مبتلابه دیابت وابسته به انسولین

برحسب علت بستری.

نمودار شماره ۱۴-۴: توزیع بیماران مبتلابه دیابت وابسته به انسولین

برحسب سابقه جراحی.

نمودار شماره ۱۵-۴: توزیع بیماران مبتلابه دیابت وابسته به انسولین

برحسب علت جراحی.

نمودار شماره ۱۶-۴: توزیع بیماران مبتلابه دیابت وابسته به انسولین

برحسب مصرف دارو غیر از انسولین.

نمودار شماره ۱۷-۴: توزیع بیماران مبتلابه دیابت وابسته به انسولین

برحسب نوع داروی مصرفی غیر از انسولین.

نمودار شماره ۱۸-۴: توزیع بیماران مبتلابه دیابت وابسته به انسولین

برحسب نوع انسولین تزریقی.

نمودار شماره ۱۹-۴: توزیع بیماران مبتلابه دیابت وابسته به انسولین

برحسب مقدار تزریق انسولین در روز.

نمودار شماره ۲۰-۴: توزیع بیماران مبتلابه دیابت وابسته به انسولین

برحسب تعداد دفعات تزریق انسولین در روز.

نمودار شماره ۲۱-۴: توزیع بیماران مبتلابه دیابت وابسته به انسولین

برحسب نحوه تزریق انسولین.

نمودار شماره ۲۲-۴: توزیع بیماران مبتلابه دیابت وابسته به انسولین

برحسب مدت تغییر محل تزریق انسولین.

نمودار شماره ۲۳-۴: توزیع بیماران مبتلابه دیابت وابسته به انسولین

برحسب تزریق کننده انسولین.

نمودار شماره ۲۴-۴: توزیع بیماران مبتلابه دیابت وابسته به انسولین

علت تزریق انسولین توسط دیگری.

نمودار شماره ۲۵-۴: توزیع بیماران مبتلا به دیابت وابسته به انسولین
برحسب مدت مراجعه به درمانگاه.

نمودار شماره ۲۶-۴: توزیع بیماران مبتلا به دیابت وابسته به انسولین
برحسب معاینه چشم پزشکی سالانه.

نمودار شماره ۲۷-۴: توزیع بیماران مبتلا به دیابت وابسته به انسولین
برحسب استفاده از عینک.

نمودار شماره ۲۸-۴: توزیع بیماران مبتلا به دیابت وابسته به انسولین
برحسب استعمال سیگار.

نمودار شماره ۲۹-۴: توزیع بیماران مبتلا به دیابت وابسته به انسولین
برحسب انجام ورزش روزانه.

نمودار شماره ۳۰-۴: توزیع بیماران مبتلا به دیابت وابسته به انسولین
برحسب علت عدم انجام ورزش.

نمودار شماره ۳۱-۴: توزیع بیماران مبتلا به دیابت وابسته به انسولین
برحسب میزان قندخون ناشتا.

" فهرست جداول "

- جدول شماره ۱-۴: توزیع فراوانی بیماران مبتلا به دیابت وابسته به انسولین بر حسب مشکلات جسمی.
- جدول شماره ۲-۴: توزیع فراوانی بیماران مبتلا به دیابت وابسته به انسولین بر حسب مشکلات چشمی.
- جدول شماره ۳-۴: توزیع فراوانی بیماران مبتلا به دیابت وابسته به انسولین بر حسب مشکلات شنوایی.
- جدول شماره ۴-۴: توزیع فراوانی بیماران مبتلا به دیابت وابسته به انسولین بر حسب مشکلات دهان و دندان.
- جدول شماره ۵-۴: توزیع فراوانی بیماران مبتلا به دیابت وابسته به انسولین بر حسب مشکلات گوارشی.
- جدول شماره ۶-۴: توزیع فراوانی بیماران مبتلا به دیابت وابسته به انسولین بر حسب مشکلات قلبی - عروقی.
- جدول شماره ۷-۴: توزیع فراوانی بیماران مبتلا به دیابت وابسته به انسولین بر حسب مشکلات ادرازی.
- جدول شماره ۸-۴: توزیع فراوانی بیماران مبتلا به دیابت وابسته به انسولین بر حسب مشکلات توالد - تناسلی.
- جدول شماره ۹-۴: توزیع فراوانی بیماران مبتلا به دیابت وابسته به انسولین بر حسب مشکلات پوستی.
- جدول شماره ۱۰-۴: توزیع فراوانی بیماران مبتلا به دیابت وابسته به انسولین بر حسب مشکلات حسی.
- جدول شماره ۱۱-۴: توزیع فراوانی بیماران مبتلا به دیابت وابسته به انسولین بر حسب مشکلات حرکتی.
- جدول شماره ۱۲-۴: توزیع فراوانی بیماران مبتلا به دیابت وابسته به